

[volkskrant.nl](https://www.volkskrant.nl)

Paniek om Brexit slaat toe in Britse politiek: zelfs de marmelade is niet veilig - Buitenland

Patrick van IJzendoorn

4-5 minuten

Tweede onderhandelingsronde met de Europese Unie begint vandaag

Met een speciaal beveiligde aktentas zal de Britse Brexit-onderhandelaar David Davis vandaag het Brusselse Berlaymont-gebouw betreden. Geen hacker, paparazzo of buitenlandse spion mag weten wat de Britten willen in de tweede onderhandelingsronde met de Europese Unie. Maar weten de Britten het zelf wel?

17 juli 2017, 06:00

Een gebrek aan leiderschap speelt Londen parten. Terwijl de Brusselse klok tikt voor de Britten, klinkt die van Big Ben voor premier Theresa May.

De zomerborrel van weekblad The Spectator, het traditionele hoogtepunt van de politieke zomer in Londen, kende eind vorige week een typerend moment. Lachend stapte Davis af op minister van Buitenlandse Zaken Boris Johnson. 'Je kunt niet eens je eigen zus overtuigen', zei hij, doelend op Rachel Johnson die zo eurogezind is dat ze zich bij de Liberaal-Democraten heeft

aangesloten. Beide Brexiteers zouden maar wat graag verhuizen naar Downing Street 10, waar May dezer dagen als een kluizenaar vertoeft.

Op dezelfde borrel werd de premier, zoals altijd ontbrekend bij zulke gezellige bijeenkomsten, door een partijcoryfee omschreven als een ruiter die op een galopperend paard is gezet. En dat paard, de Conservatieve Partij, vreest twee dingen: Labour en de Brexit. Het één hangt met het ander samen. Een leiderschapsstrijd gevolgd door verkiezingen kan oppositieleider Jeremy Corbyn aan de macht brengen. Voortmodderen met May schaadt de Brexit.

Davis heeft zijn ploeg versterkt met hardliners. Zijn stafchef is Stewart Jackson, een radicale euroscepticus die bekendstaat als Wacko Jacko. Eerder al had hij Steve Baker binnengehaald als onderminister. Hij was een van de belangrijkste mannen achter de Leave-campagne en beschouwt het laten ontploffen van de EU als een van zijn ambities. Een harde lijn vergroot de kans op mislukte onderhandelingen, maar ondertussen zijn de ambtenaren nog amper toegekomen aan het uitwerken van dat scenario.

De afkoopsom zal de meeste aandacht krijgen in deze onderhandelingsronde, meer dan de andere twee onderwerpen op de agenda: het lot van de EU-burgers in het Verenigd Koninkrijk en de Ierse grens. Een ander probleem is de jurisdictie van het Europese Hof. De Britten willen niet dat de geschillen die na de Brexit zullen ontstaan worden ondergebracht bij de rechters in Luxemburg 'Als Manchester United tegen Real Madrid speelt, dan laat je Real niet kiezen wie de scheidsrechter is', vindt Davis.

Hij wordt onder zware druk gezet om zijn lijn te verzachten, door

onder anderen Conservatieve eurogezinden die de zwakke positie van hun leider proberen uit te buiten. Achter de schermen werken ze samen met Labour-parlementariërs die, rebellerend tegen hun eigen leider, het land bij de interne markt willen houden. Hier wordt het grootste probleem blootgelegd: het debat over de Brexit verloopt niet langs de traditionele partijlijnen.

Het besef begint door te dringen dat de Brexit minder makkelijk is dan gedacht. De donderdag gepresenteerde Great Repeal-wet zal alle EU-wetgeving 'Brits' maken, maar dat brengt weer nieuwe bureaucratie - van eigen makelij. Het wemelt van de Brexit-horrorverhalen, tot en met een mogelijk aanval op de Britse marmelade. Na het vervallen van de Brusselse bescherming kunnen de Duitsers deze naam gebruiken voor hun eigen variant.

May ontbeert de kracht en het gezag om de pro- en anti-Brexitkampen te verenigen. Brexit-onderhandelaar Davis valt niet te benijden. In Brussel treft hij een ongeduldige onderhandelingspartner, terwijl in Westminster een loopgravenoorlog wordt gevoerd.

